

★ రెండవ పెళ్లి ★

శ్రీమతి కొమ్మూరి పద్మావతీదేవి

అందరి బలవంతాన ఆ పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నాడు శర్మ. పెళ్ళి అయ్యాక అంతా తలా ఒక మాటా అన్నారు. ఇద్దరూ రెండవ పెళ్ళికి తగ్గట్టుగానే ఉన్నారనీ, శర్మకంటే సత్యవతి పెద్దదిగానే ఉందనీ, నెరిసిన తలా, ముడతలు వడిన ముఖం, ఈదుతున్నట్టు నడిచే శరీరం 40 ఏళ్ళు నిండినదేగాని చిన్నది కాదని అందరూ అనే మాటలు శర్మ చెప్పని పడుతూనే ఉన్నాయి

“నీ కొత్త పెళ్ళాం పడేళ్ళు కావరం చేసినదే అంటుంది రత్తమ్మ” అన్నాడు శర్మకి చాలా దగ్గర “స్నేహితుడు మాట్లాడకుండా జరిగినది తల్లికి చెప్పి ‘ఎంత దైర్యం! నాముందే అంటున్నారు’” అన్నాడు కలవర పడుతూను.

శర్మ ఇంట్లో ముగ్గురూ మూడు రకాలు శర్మ తల్లికి 70 ఏళ్ళు నిండినా చాదస్తం మనిషిగా కాక కొడుకు సుఖాన్నే కోరే ఓర్పుగల తల్లి. ఆమెలో ఏ సమయంలో కోపంగాని నోటివెంట యెటువంటి దుర్భాషలుగాని రావు అంత ఉత్తమురాలు ఉండబోదంటారు అందరూను. శర్మకి తల్లిపోలికలు ఉన్నా ఇతరుల మాటలు పట్టించుకుని బాధపడి ఇంట్లో కాస్త చదు బుర్రమంటూ ఉంటాడు సత్యవతి చాల చిత్రమయింది. ఏవిషయంలోగాని తనే అదర్మ మహిళని ఆత్మస్థుతి చేసుకుంటూ ఉంటుంది చిన్నపిల్లలా చలాకీగా ఉండాలని చింపిగా పీచులాగా వేళ్ళాడే జట్టుకి పెద్ద సవరంతో ముడివేసి ముఖంనిండా ఇంత స్పో, పొడరు మర్రించి వింతగా తయారవుతుంటే ఆమె వేసిన వేషం శరీరానికి ఆతక్కుండా ఏదో పగటి వేషంలా పట్టిస్తుంది లేసు పావడా, ఉలిపిరి చీరె, ముఖానికి తొట్టు ఉన్నా లేసట్టుగా తనపడే ఆ ముఖం విచిత్రంగా ఉంటుంది. సత్యవతిని చూట్టానికని ఇరుగూ పొరుగూ తరుచు ఇంటికి రావటం చూసి శర్మ ఎసుక్కునేవాడు అందరూ నవ్వుకోటం చూసి అత్తగారు కించపడేది.

ఉదయం లేచింది మొదలు సత్యవతికి అందర్నీ వంకలా పెట్టడంతో సరిపోతుంది. ఏవనిచేసినా తనకు

తానే సరి అంటుంది. అన్నీ వింటూన్న అత్తగారు ఏ మాట్లాడదు.

“అదేమిటి అత్తయ్యా పేడిమాతి వేసుకుని అలా ఉన్నాడు ఆతను?”

“తప్పు తప్పు అలా తీసిపారెయ్యకు. ఆయన గొప్ప కవి ఎంత మంచి భుస్తకాలు వ్రాశాడో తెలుసా?”

“ఏం వ్రాశాడోగాని ఆముఖం మోరం”

“అతనెలా ఉంటే నీకేం? ఇండాకటినించీ వింటున్నాను ఏవిటా వాగుడు దవడపళ్ళు రాలుతాయి జాగ్రత్త!” అంటూ శర్మ బయటికి వెళ్ళిపోయాడు

ప్రతీరోజూ ఉదయం లేచింది మొదలు ఆ ఇంట్లో అన్నీ ఇలాటి గొడవలే శర్మ ఎన్నిమాటలు అన్నా ఎవరు ఎంత నవ్వినా ఏమయినా సత్యవతికి ఏవీ అంటవు.

“వద్దు వద్దు అంటే నామెడకి ఈ బండని అంట కట్టావు తల ఎత్తుకు తిరగలేక చస్తున్నాను” అన్నాడు అమ్మతో

“అంతా నీకు కావలసినట్లు ఎలాఉంటారురా, మతి పోయిందా ఏం? ఆయినా నువ్వు సరే అన్నాకనే పెళ్ళి చేశానుగాని పోలీగానీ అన్నం పెడతారా, ఆపీసుకి వేళయిందే మోసు ”

“అదే నేనూ అనేది 70 ఏళ్ళు నిండిన నీకు వంట ఇల్లు తప్పలేదు. దాన్ని చెయ్యమను. నువ్వు సుఖపడేది ఇంకెప్పుడమ్మా! నామాట విను. నువ్వలా కూచుని చేయించు”

“దానికేం చాతనవును? నీకూ సుఖంలేదు నాకూ సుఖంలేదు, ఇద్దరికీ దీన్నించి బాధలే. ఏరి తెచ్చుకున్నావు. నాకు అన్నం వద్దు, తంటాలుపడకు హొబట్లో తింటాను” అంటూ శర్మ తొగితాలకట్ట చేతోపట్టుకుని తల్లి పిలుస్తున్నా వినిపించుకోకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

రెండవ పాఠ్యము

అంతా వింటూన్న సత్యవతి కూనిరాగం తీస్తూ అక్కడక్కడ నెరిసిన తలవెంట్రుకలకి కాటుక వూస్తూ అద్దంలో ముఖం చూసుకోడం మునిలావిడచూసి వంట ఇంట్లోకి వెళ్ళి దేవుడిముందు కూచుని దణ్ణం పెట్టుకుంది

* * *

“ఒరేయి, బోగీ పండుగనాడు ఇంటిపట్టున లేనేలేవు. ఇవాళన్నా ఉండరా. నీ పెళ్లాం చాలా పిండివంటలు చేస్తూంది. ఇవాళ సంత్రాంతి అన్నమాట మనిచేపోయావా” అన్న తల్లి మాటలకు శర్మ జవాబు చెప్పకండా బయటికి వెళ్ళి పోయి, రాత్రి 9 గం|| రావటంచూసి తల్లి చివాట్లు పెట్టింది.

“రోజూ నాకు పండగే” అంటూ శర్మ గదిలోకి వెళుతుండగా పళ్ళెంనిండా పిండివంటలతో సత్యవతికూడా కొడుకు వెనకాలే వెళ్ళి తిలుపు వెయ్యటంచూసి మునిలా విడ ఖంగారు పడింది

* * *

శర్మ మారిపోయాడు సత్యవతి కొంగుపట్టుకొని కూడా కూడా తిరుగుతూ ఉండడం తల్లి కనిపెట్టింది. తెల్లారి లేచింది మొదలు సత్యవతి ముస్తాబయి పొడరు వాసనలతో అటూ ఇటూ విసురుగా తిరుగుతూ ఉండడం శర్మ “సత్యా” అంటూ వెనకాలే తిరగడం చూసి తల్లి తెల్లబోయింది

ఆరోజు ఉదయం శర్మ వంటింట్లోకి వచ్చి మండు తూన్న పోయ్యిని చూస్తూ.

“సత్యకి జ్వరంగా ఉంది, కాఫీ చేసి తీసుకురా” అంటూ వెళ్ళిపోయాడు ఏపని చేయడానికి చేతులు ఆడక, కూచున్న చోటునించి కడలడానికి శక్తిలేని తల్లి దగ్గరిగా వచ్చి, “నిన్నే అమ్మా వినపడిందా, గొంతుక ఆరిపోతూ ఉన్నా ఇంకా తేవేం?” అన్నాడు

నీరసించి ముడతలుపడిన ఆ ముసలిశర్మ అమ్మా అన్న పిలుపుకి తిన్నయ్యురాలయి కొడుక్కి కొడలికి కాఫీ గ్లాసులు కట్టుకొని గదిలోపలికి వెళ్ళింది. కొడలి కాళ్ళు పిసుకుతూన్న శర్మని చూడగానే కళ్ళు చెదిరి కాళ్ళు తడబడి వణుకుతూన్న చేతుల్లోని గ్లాసు కిందపడవేసింది. శర్మ తల ఎత్తి “ఇప్పుడే కమ్మ మూసింది రాత్రంతా నిద్రన్న మాటలేదు ఏం తెలియదుకదా నీకు” అంటూ

ఉండగా, సత్యవతి కళ్ళు తెరచి అత్త గారిని చూసి మండి పడుతూ ఈవిడతో పడలేను మీరే తీసుకురాకూడదూ!” అంది

“ఏం అందమే తల్లీ! మహామారి. నా కొడుకుని బలి తీసుకున్నావా! అదేంపనిరా. కాళ్ళ పిసుకుతున్నావు? నిన్నులా చూడలేను. లేచి రారా నాయనా!” అంటూ వణికిపోతూన్న శరీరాన్ని మెల్లిగా కదిలిస్తూ బయటికి వచ్చేసింది.

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ శర్మ ఇంట్లో చాల మార్పులు వచ్చాయి. శర్మ ఆఫీసుకి వెళ్ళువెళ్ళి, పులిటి రోజులికి దగ్గరే ఉంటాననే అమ్మదాతో సత్యవతి దగ్గరే ఉంటున్నాడు.

తల్లిమాత్రం పుట్టెడు దిగులుతో రోజులు లెట్టుపెడుతూ మంచంమీదే ఉంటూంది. మునిలి తల్లిని పలకరించే తీరిక కూడా లేకపోయింది శర్మకి సత్యవతికి ఏనిమిషాన్ను ఏంకావాలో చూసుకుంటూ, కోపం రాకుండా వెయ్యికళ్ళతో కనిపెడుతూ, భార్యచుట్టూ తిరగడటమే శర్మకి నిత్యజీవనం అయింది

“అదేమిటిరా! పప్పు రుబ్బుతున్నావు? చివరికి ఈ ఆదారి పనికూడా నువ్వు చేయవలసివచ్చిందా! ముందర అక్కడ్నించి లేచిపో, రత్తమ్మ పిన్నిని పిలుస్తాను” అంది అమ్మ.

“సత్యకి గారెలు తినాలని ఉందిటమ్మా. ఎవరు చేసే వాళ్ళు! నువ్వు ఉండి లేనట్టే. దమ్మిడీ సహాయం నీవల్ల నాకు లేదు” అన్నాడు శర్మ.

“అవునులే, నేనుండీ లేనట్టే, నువ్వు ముందు ఆరోటి దగ్గరనుంచి లేచి వెళ్ళి అయ్యో! అయ్యో! నేను చూడ లేనురా” అంటూ కన్నీళ్ళతో కొడుకుని లేవతీస్తూ ఉండగా “చూడలేకపోతే పొండి, మా తిప్పలు మీం పశతాం, ఎవ్వరూ మాజోలికి రాకండి. అంతే” అంటూలేచింది సత్యవతి.

“పాపిష్టిదానా! వాడిచేత పాడుపనులన్నీ చేయిస్తావా, ఆడతనం ఎక్కడా కనిపించని నీముఖం ఎంత భరిదంగా వెలిగిపోతోందే!” అక్కసు పట్టేక అన్నదే శర్మ తల్లి.

“ముందు బయటికిపోవే ముఖలిదానా పో” అంటూ సత్యవతి లల్లిని తోస్తూ ఉంటే శర్మ మూట్లాడకుండా ఊరు

రెండవ పెళ్లి

కోడంచూసి తల్లి గొల్లన ఏడ్చింది. రత్నమ్మ ఒక్కపరుగున వచ్చి ముసిలావిడని లాక్కుని తీసుకువెళ్ళింది.

పక్క-ఇంట్లో ఉన్న తల్లి సంగతి కాస్తన్నా విచారించకుండా శర్మ ఖార్తిగా సత్యవతి సేవలో పడిపోయాడు. ఊరు ఊరంతా ఆశ్చర్యపడిపోయారు. ఇష్టంవచ్చినట్టుగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టి ఇల్లంతా నౌఖర్లతో నింపి సత్యవతిని అందలంలో పెట్టి పూజిస్తున్నాడు.

* * *

ఆచోజు అమావాస్య శర్మకి కొడుకుపుట్టేడు అన్నారు రత్నమ్మని చూసి రమ్మంది తల్లి. రత్నమ్మ సరేనని అన్నదే గాని ఆ ఇంటివైపు వెళ్ళలేదు. శర్మ వచ్చి పిలుస్తాడని గుంటలుపడసిన కళ్ళని పెద్దవి చేసుకుని ఎటు ఎవరువచ్చినా కొడుకే అనుకొని ఆతురతగా చూసింది ఆ తల్లి.

పుట్టిన పిల్లవాడికి నామకరణ మహోత్సవం వైభవంగా చేశాడు శర్మ తల్లిని పిలుస్తానని అంటే సత్యవతి వద్దన్నదని వెళ్ళినవాళ్ళు చెప్పుకున్నారు.

“ఇంతకీ పిల్లవాడు ఎలా ఉంటాడమ్మా?” అన్నది శర్మ తల్లి పొరుగువిడకో.

“అమ్మా! ఎంత ఆశ! వెళ్ళి చూసిరామ్మా. కొడుకునిన్ను పిలవాలా ఏమిటి?” ముసిలావిడ మరి మాట్లాడకండా పక్కమీద ముడుచుకుని మూలుగుతూ పడుకుంది.

* * *

ఆచోజున సంక్రాంతి అందరూ పండగ ఆనందంతో ఉన్నారు. ముసిలావిడ మాత్రం ఏనో జ్ఞాపకాలతో కన్నీళ్లు పెట్టుకుంటూ కూచుంది.

“చూడు శర్మా! అమ్మకి బొత్తిగా చీరలు లేవు. వదిరూపాయలు యిస్తేవాలు ఏవన్నా తెస్తాను. అన్నం పెట్టకపోయినా గుడ్లన్నా ఇవ్వటం నీధర్మం” అన్నది రత్నమ్మ

“ఏం! రాసులు పోసుకుని కూచున్నామా! మాకు తగ్గ ఖర్చు మాకూ ఉంది వెళ్ళు వెళ్లు” అన్నది సత్యవతి.

“నిన్ను అడగండే!”

“ఏం! నేనూ ఆయనా వేరు అనుకున్నావా నడూ అవతలకి.”

“మాట్లాడవేం శర్మా! ఇదేనా నీ మర్యాద?”

“వెళ్ళవమ్మా వెళ్ళు, ఎవరుచెబితేనేం. ఆముసిలిదానితో నువ్వు ఊరేగు” అంటూ శర్మ భార్య అందించిన గిన్నె అందుకుని బియ్యం కడుగుతూంటే, రత్నమ్మ నోటిమాట రాక కొయ్యబారి నిలబడిపోయింది. కడిగిన బియ్యం గిన్నె సత్యవతికి అందిస్తూ ‘నాదగ్గర దమ్మిడిలేదమ్మా! వెళ్ళు’ అన్నాడు శర్మ.

‘ఏమే సరసూ! కొత్త చీర కట్టుకునిరా’ అంటూ దాసి దానివైపు చూసి నవ్వుతూ రత్నమ్మ వైపుచూసి గర్వంగా విసురుగా లోపలికి వెళ్ళిపోయింది సత్యవతి. రత్నమ్మ కాళ్లు తడబడుతూ తొందరగా వెళ్ళింది

ఆసాయంత్రం జనంఅంతా శర్మ ఇంటి ముందర చేరారు ఎవరిచేతిలో ఏవనులున్నా ఆస్తి అలా పారేసి పరుగెత్తుకువస్తున్నారు. ఆ జనంమధ్యన మీసాలు మెలిపేస్తూ గర్వంగా అందర్నీ చూస్తూ.

‘నేను వాళ్ళింటి ఏదురుగా ఉండే సోమయాజులుగారి కారు ద్రయివర్ని మొగుడు సరిగ్గాలేదని నాతో సరసాలు ప్రారంభించి అందరికళ్ళూ కప్పి, నన్ను ఇంటికే రప్పించుకునేది. నెల తళ్ళుగానే ఏదేశమన్నా వెళ్ళి పోదాం అన్నది వాళ్ళవాళ్ళు ఇంట్లోంచి పొమ్మంటున్నారని ఏడ్చింది. నిజం అనుకుని నాకున్న పొలం కాస్తా అమ్మి డబ్బు తేవటానికి వెళ్ళి వచ్చాను. నాకళ్ళలో భారంకొట్టి ఇక్కడికి వచ్చి కాపటం పెట్టింది. జాడ తెలిసేసరికి నాపని అయిపోయింది పోతే పోయింది గాని ఆ పిల్లవాడిని నాకిప్పించండి. వాడు నా కొడుకు. ఇదిగో దాని ఉత్తరం” అంటూ అందరికీ ‘చెప్పిందే చెబుతూ మీసాలు తిప్పుతూన్న అతిన్ని చూసి వేసిన తలపులు తియ్యమన్నాడు ఒకాయన. దాసిది తలుపు తియ్యగానే.

“ఇచ్చెయ్యవమ్మా పిల్లవాణ్ణి. ఆపమానం! చూస్తావేం శర్మా! ఇచ్చెయ్యి” అన్నాడు ఇంకొకాయన

శర్మకి తలతీసినట్లయింది. జనంమధ్యనించి తోసుకుని పిచ్చివాడిలా రత్నమ్మ ఇంట్లో దూరాడు. తల్లిని వెతుక్కుంటూవెళ్ళి ఆమె మంచంమీద పడి పవీవాడిలా గొంతు తెత్తి ఏడ్చాడూ తల్లి కొడుకును లాలిస్తూ “మన ఖర్మ, కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టకు. రత్నమ్మా శంభుకౌత్తికి చెప్పి ఏదో

ఏర్పాటు చేసేయ్యవను. అగౌడవ వినపడకుండా తలుపు వేసేయ్యి" అన్నది

అలబడి జరిగి అల్లరి అయి అంతా భలాదారిని వెళ్లొక అర్ధరాత్రి వేళ శర్మని తీసుకుని ఇంట్లోకి వెళ్ళింది ముసీలా విడ రత్తమ్మ సామాన్లన్నీ సర్దింది

తెల్లారగట్ట బండి ఆగగానే తల్లిని ఎక్కించి శర్మ కూడా బండి ఎక్కాడు సామాన్లన్నీ రత్తమ్మ అందించింది

తెల్లవారగానే ఊరు ఊరంతా శర్మని అవమానం చెయ్యాలని వచ్చారు ఖాళీగా ఉన్న ఇల్లుచూసి ఎక్కడి వాళ్ళు అక్కడ నిలబడిపోవటంతో "ఎక్కడికి పోయారో నాతోనన్నా చెప్పారుకాదూ! కాని కాలం కాకపోతే పున్నమ్మ పిన్నికి ఇన్ని కష్టాలా?" అన్నది రత్తమ్మ చేజేతులా చేసింది కొడుక్కి రెండవపళ్ళి. అన్నారు అందరూ ఒక్కసారిగా

★

రీటా హెయిర్ టానిక్ తల వెంట్రుకలను పెంచును



రీటా కుదుళ్లకు బలమునిచ్చి, నినిగడుసుగలాటుకలని డుషోటి వ్రెం పెంచుటకు అద్భుతమైన హెయిర్ టానిక్

తల వెంట్రుకలు రాలుట, నెరయుట, చుండ్రు, బట్టతల, పేను కొరకు, ఇంకను తల వెంట్రుకలకు సంబంధించిన సమస్త వ్యాధులకు రీటా అమోఘముగ పనిచేయును. వేలకువేలువాడి గుణమును పొంది యున్నారు. మీరుకూడా నేటినుండియే రీటా వాడుడు రీటా హిందూదేశ మంతటా దొరకును.

వెల సీసా 15 ఆణాలు.

RITA
HAIR TONIC



మీరందరు ★ తప్పకుండా

చదివి తీరాల్సిన పుస్తకం!

జాబిమలి

(ఆంధ్ర మహిళలో సీరియల్ గా ప్రచురింపబడిన నవలానిక)

గ్రంథకర్త:

కీ. శే కులపతి అడివి బాపిరాజుగారు

150 పేజీలు : వెల 1-8-0

ప్రతులు దొరుకుటలము

హిగ్గిబాదమ్మి అన్ని బుక్ స్టాల్సు,

వెంకట్రామా అండ్ కో.,

ఆంధ్ర మహిళ ప్రెస్. మద్రాసు-4.